

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10.—
pol leta . . . 5.—
četrt leta . . . 2.50

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11.—
pol leta . . . 5.50

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje št. 3

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za 1/1 strani K 160.—
1/2 . . . 80.—
1/4 . . . 40.—
1/8 . . . 20.—
1/16 . . . 10.—
1/32 . . . 5.—
1/64 . . . 2.—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 30.

V Ptuju, v nedeljo dne 28. julija 1918.

XIX. letnik.

Velika odporna bitka na zapadu, Nemci zmagoviti. — 13.000 američanskih vojakov potopljenih. — Grof Czernin o politiki. — Minister Seidler odstopil.

Kdo je za mir — mi ali Jugoslovani?

Opetovano in že lahko rečemo otroče širokoustijo se jugoslovanski listi, da so oni za mir, medtem ko Nemci in tudi „Stajerc“ vedno le za vojsko agitirajo, njim se le gre, da se tira ta vojska dalje in dalje.

O vi hinavci! Kdo zavlačuje bolj vojsko, kot vi jugoslovanski voditelji! Z majniško deklaracijo, z svojimi veleizdajalskimi shodi gonili ste le vodo na mlin entente, gojili ste le ententi pogin in misel na razpad mile naše Avstrije vsled notranjih razmer in nemirov.

Jugoslovani so za mir, a za kak mir? Za mir, ki bi ga diktirala ententa poraženi Avstriji, za mir, ki bi ugotovil veleizdajalsko jugoslovansko kraljestvo, ki bi oropal našega cesarja dežel in ki bi naš slovenski narod oropal navzviteljšega bisera, vere očetov!

Za tak mir mi nismo in za tak mir se mi nikdar ne moremo ogrevati! Mi smo za mir, ki nam prinese poplačilo za nebrojne žrtve, ki smo jih doprinesli v vojni, mi smo za mir, ki zasiguri mednarodni mir v Avstriji, mi smo z eno besedo za pravični mir, za mir brez nasilja, za mir, ki nam prinese gospodarski napredek in nas ne podvrže našim sovražnikom ententi.

Korošec in Verstovšek sta se v zbornici tudi naenkrat za mirovno vprašanje zanimala. Da bi bil jugoslovanski klub in njegovi voditelji ter pristaši resno za mir, niti „Novice“, narodni slovenski list, glasilo Dr. Šušteršiča ne veruje in prinaša članek, katerega objavljamo brez nadaljnega komentarja in kdor še sedaj ne bo spoznal „Jugoslovanov“, temu pač ni pomagati.

„Novice“ pišejo dosledno:

„Jugoslovanski“ klub — za mir? Dr. Korošec se zanima naenkrat za mirovno vprašanje. Rad bi vedel, kako stoji mirovna zadeva. O tem bi rad debatiral v poslanski zbornici.

Njegova radovednost je malo čudna. Od lanskega poletja sem dela Jugoslovanski klub protimirovno politiko, ker se njegovega nastopanja vesele naši sovražniki in — četudi neopravičeno — črpajo iz jugoslovanskih manifestacij upanje, da se Avstrija razruši. To upanje daje sovražnikom pogum, da nadaljujejo vojsko, ki je zanje že zdavna zgubljena. Dr. Korošec bi moral tedaj svoja vprašanja nasloviti na vlade ententnih držav, zlasti do Lojd Žorža, Klemansoja, Orlanda in Vilzona.

Pa še nekaj družega mora dr. Korošec storiti, če mu je mir res pri sre. Povedati

mora imenovanim gospodom jasno, naj nikar ne računajo na razpad Avstrije, da je ta račun popolnoma napačen. Tudi naj vpliva v istem smislu na svojega prijatelja Staneka, načelnika Češkega Svaza, da bo tudi ta celemu svetu odločno povedal, da je razpad Avstrije nemogoč, ker vsi narodi drže zvesto k svojemu cesarju. Zlasti naj povesta oba gospoda celemu svetu, da Jugoslovani in Čehi stoje odločno in zvesto ob strani cesarja Karla in da naj tedaj ententa nanje prav nič ne računa.

Če gospod Korošec to stori, potem mu damo spričevalo, da je res kaj storil za mir.

Izpraševanje naše vlade se nam pa zdi precej odveč. Kajti znano je celemu svetu, da je naš cesar Karl že opetovano ponudil sovražnikom pametno spravo, da so pa sovražniki odklonili vsako spravo, ker hočejo Avstrijo razbiti. Tukaj tiči edini razlog, da se krvoprelitje nadaljuje. To ve vsakdo, ki se le količkaj zanima za javne zadeve in vidi stvari take, kakršne so.

Ker pa dr. Korošcu očitno to še ni znano, mu svetujemo, da pazljivo prebere ta naš članek.

Sovražni zračni napadi na Polo.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 18. julija. Uradno se danes razglša:

V Italiji nobeni pomembni dogodki. V Albaniji je sovražnik prišel v dotiko z našimi varnostnimi četami.

Šef generalštaba.

Dogodki na morju.

Dne 17. julija bila je v zjutranjih urah Pola od večih brodovij sovražnih zračnih in pomorskih letal z okroglo 200 bombami obmetana. Na žrtvah obtoževati je 2 mrtva (civilna delavca) in več ranjenih. Povzročena škoda je nepomembna.

Mornariško poveljstvo.

Zlom sovražnih protinapadov.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 18. julija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Severno Lensa in vzhodno Villers-Bretonneuxa so bili krajevni napadi sovražnika zavrženi. Čez dan zmerna bojovna delavnost oživila je na večer in je navzela po-

noči južno-zapadno Yperna in med ponavljanjem sovražnih napadov vzhodno Villers-Bretonneuxa večjo silo. Pri vrlejši poizvedovalni delavnosti napravili smo večkrat vjete.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Armada generala v. Böhn je stala včeraj po dnevu v težkih bojih. Skozi novo pripeljane divizije ojačen, nadaljeval je sovražnik po večurni topniški pripravi vnovič z velikimi, enotnimi protinapadi proti vsej naši fronti južno od Marne. Zvečer se je bitka odločila v našo korist. Pod najtežjimi izgubami zlomili so se napadi sovražnika. Iz manjših krajev jugovzhodno od Mareuila, v katere je sovražnik mimogredoč vdrl, vrgel ga je naš protinapad zopet ven. Tudi na severnem bregu reke je poskušal sovražnik zaman, nam naše uspehe iztrgati. Pri naskoku nekega gorskega grebena južno-vzhodno od Pourcy smo vjeli njegovo posadko s svojim regimentnim poveljnikom in smo zaplenili več kanonov.

Vzhodno Reimsa ostal je položaj nespremenjen. Artiljerijski ogenj menjajoče se sile. Severo-zapadno od Massiges vodil je sovražnik mājhne napade, ki so se v našem protisunku zlomili.

Včeraj je bilo 23 sovražnih letal sestreljenih. Lajtnant Jacob izvojeval je svojo 23. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 19. julija. Uradno se danes razglša:

V prostoru obojestransko Asiaga se je artiljerijsko močno pripravljene napade sovražnikov deloma z ognjem, deloma v protisunku odbilo. Ravnotako izjalovil se je v dolini Brente italijanski napad.

V Albaniji praske varnostnih čet.

Šef generalštaba.

Izpraznjenje otokov ob Piavi. — Primer italijanske surovosti.

K.-B. Dunaj, 18. julija. Pri izpraznjenju Pivskega otoka se je na nekem mestu ugotovilo postopanje Italijanov, katero je v skrajnem nasprotstvu proti vsem zakonom človeštva. Posamezni ljudje, ki so ostali na onostranskem pivskem bregu in jih ni bilo mogoče več spraviti na varno, so prišli v italijansko vjetništvo, dočim se je večini posrečilo, da so preplavali Piavo. Po soglasnih zanesljivih izpovedih sledi, da so jih Italijani kratko malo pobili. Ta grozovzbujajoči čin strahopetne surovosti si civilizirano človeštvo ohrani v trajnem spominu.

Bitka ob Marni.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 19. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Bojevnost je zvečer oživela. Pri poizvedovanih smo napravili večkrat vjete.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Aisno in Marno je bitka iz nova oživela. Francoz je pričel tamkaj svojo dolgo pričakovano ofenzivo. Po uporabi najmočnejših skupin težkih oklopnih voz se mu je najprej posrečilo, presenetljivo vdreti na posameznih mestih v našo najspredajšjo infanterijsko in artiljerijsko črto in na čete nazaj potisniti. Nadalje so naše divizije v postojankah v zvezi s pripravljenimi rezervami preprečile sovražni predor. Proti poldnevni zrušili so se francoski napadi na črto zapadno Soissons-Neully severozapadno od Chateau-Thierry. Popoldne so se zlomili na celej napadalni fronti zelo močni delni napadi sovražnika. Proti bojišču hiteče sovražne kolone so bile cilj naših uspešnih bojnih letalcev. Naši lovci-letalci so sestrelili 32 nasprotnikovih letal. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 38. in 39., lajtnant Bolle svojo 23. in 24., oberlajtnant Goehring svojo 22. zračno zmago.

Proti južni fronti Marne vodil je Francoz po svojih neuspehih 16. in 17. julija le še delne napade jugo-vzhodno Mareuila; bili so zavrtni.

Med Marno in Reimsom in vzhodno Reimsa ostala je bojevnost na krajevno bojevanje omejena. Sovražni napadi v Kraljevem gozdu in na obeh straneh od Pourcy so se izjalovili. Pri uspešnih sunkih severno Prosnesa in pri zavrtnih sovražnikovih delnih napadov ob Suippi in obojestranski Pertnesa napravili smo vjete. Število od 15. julija pripeljanih vjetih je prekoračilo 20.000.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Delavnost letalcev.

K.-B. Berlin, 18. julija. (W.-B.) V zadnjih dveh dneh zamogli so nemški letalci sovražnim morskim letalom Francozov, Amerikancev in Angležev prizadeti ogromno škodo. Izgubil je v obeh dneh 68 letal v zračnem boju, medtem so nemške izgube 13 letal z ozirom na trajne zračne boje malenkostno število.

Novi boji v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 20. julija. Uradno se danes razglša:

Na tirolski zapadni fronti oživela je včeraj bojevnost delavnost znatno. V pokrajini Adamella je bilo več italijanskih sunkov zavrtnih. Na Monte Cavento se je moralo nasprotniku neko naprej potisnjeno oporo prepustiti.

V Albaniji prišlo je danes zjutraj severno od Berata do novih bojev, ki še trajajo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 20. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Delavnost Angležev se je v poedinih odsekih povečala. Proti Meteren, severno od Merrisa in južno od Vieux-Berquin napadel je sovražnik v predpoldnevju. V Meteren zadobil je na ozemlju, v ostalem je bil zavrtnjen in je pustil vjete v naši roki.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Oise in Marno se bitka nadaljuje. Iz nova poskušal je sovražnik na celej fronti tu ali tam predreti. Oklopni vozovi vrinili so v ranem jutru v dele naših prednjih črt. Po bridkem boju izjalovil se je proti poldnevju prvi sunek so-

vražnika na višinah južno-zapadno od Soissons-a, zapadno od Hartennesa, vzhodno od Neuville, severozapadno od Chateau-Thierry.

Od letalcev v prihod na bojišče poročane in od istih uspešno napadene sovražne kolone oznanjevale so nadaljevanje napadov. Sledili so zvečer po najmočnejši ognjeni pripravi. Med Aisne in Ourcq zlomili so se v naših protisunkih, južno Ourcq večinoma že v ognju skupaj. Severno od Hartennes-a vrgli smo sovražnika čez svoje izhodne črte nazaj. Čete javljajo najtežje izgube sovražnika. Veliko število oklopnih vozov leži sestreljenih pred našo fronto.

Južno Marne po dnevu zmerna ognjena delavnost. Južno-vzhodno od Mareuila so bili ponovni delni sunki sovražnika zavrtni.

Ponoči vzeli smo naše južno Marne stoječe čete od sovražnika neopaženo na severni breg reke nazaj. Krajevni boji južno-zapadno in vzhodno Reimsa. Severo-zapadno Sonaina so bili francoski sunki krvavo zavrtni.

Včeraj je bilo zopet 30 sovražnih letal in 7 pritrjenih balonov sestreljenih. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 40. in 41., lajtnant Wenkhoff svojo 39., hauptmann Berchtold svojo 38., oberlajtnant Lörzer svojo 27., lajtnant Jacob svojo 24. in lajtnant Koennecke svojo 22. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 21. julija. Uradno se danes razglša:

Na Zugna-grebenju so bile vržene naskočne čete deloma v boju ročnih granat. Pri Asiagu izjalovili so se angleški sunki. — Boji v Albaniji raztezajo se polagoma na čeli odsek med zgornjo dolino Devoli in morjem.

Šef generalštaba.

Huda bitka na Francoskem.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 21. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Ljutemu topovskemu boju ob Ancris sledili med Beaumontom in Hamlom angleški pehotni napadi, ki smo jih odbili z velikimi izgubami za sovražnika. Ravno tako so se zvečer izjalovili vzhodno in jugovzhodno od Hebuterne izvajani napadi Angležev. Proti večeru je zopet oživelo bojevanje, ki je bilo podnevu večinoma zmerno.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Sovražnik je nastopal severno od Aisne med Novronom in Fontenoyom s krajnimi napadi, ki smo jih odbili s protisunkom. — Sovražnik je skušal včeraj med Aisno in Marno z nastopom novih sil izsiliti odločitev v bitki. Sovražnika smo odbili. Izgubil je veliko. Pomozni narodi Francozov: Alžirci, Tunizičani, Maročani in senegalski zamorci so nosili v žariščih glavno silo bitke. Senegalski bataljoni so razdeljeni kot naskakovalni ovni med francoske divizije drli z navalom za oklopnimi vozovi pred belimi Francozi. Amerikanci, črni Amerikanci, Angleži in Italijani so se bojevali med Francozi. Po dveh težkih dnevih boja se je zopet uveljavila napadalna moč naših čet s protisunki. Prilagodila se je napadalnemu postopanju sovražnika, ki se je odpovedal pripravi s topovi in nastopil z množicami oklopnih voz, kar je v začetku presenetilo. Včerašnji dan bitke se uvršča z ozirom na dejanja vodstva in čete in glede na svoj zmagoviti izid enakovredno na tem bojišču prej priborjenim uspehom bitke.

Na višinah jugozapadno od Soissons-a so omagali po najmočnejšem bobnečem ognju proti mestu namerjeni sovražni napa-

di. Pod vodstvom oklopnih voz je izpadla sovražna infanterija do sedemkrat na napad proti cesti Soissons-Chateau-Thierry severno od Ourqua. Sovražni naval je severozapadno od Hartennesa večinoma omagal popolnoma že pred našimi črtami; jugozapadno od Hartennesa smo vrgli naskakujočega sovražnika s protinapadom. Njegovo infanterijo, ki se je tu valila v gostih gruclah nazaj, je učinkujoče zagrabil in sestrelil uničevalni ogenj naše artiljerije, infanterije in strojnih pušk. Naš protinapad je zlomil sovražni naval tudi južno od Ourqua.

V zadnjih tednih severo-zapadno od Chateau-Thierry vedno zopet napadani regimenti so se tudi včeraj zmagovito držali proti večkrat izvajanemu napadom Amerikancev, ki so imeli posebno visoke izgube. Ponoči smo, ne da bi nas motil sovražnik, preložili obrambo v ozemlje severno in severo-vzhodno od Chateau-Thierrya nazaj.

Sovražnik je napadal na južnem bregu Marne, na postojanke, ki smo jih v minuli noči izpraznili, včeraj dopoldne po štiriurni pripravi s topovi v gostem varstvu ognja s številnimi oklopnimi vozovi enotne napade, ki so se na več mestih razgubili. Naš s severnega brega deloma na krilo vodeni topovski ogenj je zadajal sovražniku izgube.

Sovražnik je nastopil tudi jugozapadno od Reimsa z močnimi silami na napad proti postojankam, ki smo jih osvojili med Marno in severno od Ardre. Angleži so prihiteli tam Francozom in Italijanom na pomoč. Vsled našega ognja in naših protisunkov so omagali napadi z izgubami za sovražnika.

Bojni letalci so posegli ponovno uspešno s strojnimi puškami in z bombami v boj proti napadajoči infanteriji in zbiranju oklopnih voz in krdel. Včeraj smo sestrelili 24 sovražnih letal in 3 pritrjene balone. Hauptman Berthold je priboril svojo 39., oberlajtnant Loerzer svojo 28., lajtnant Billik svojo 24. zračno zmago.

V Champagni so se razvili od časa do časa krajevni infanterijski boji.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 22. julija. Uradno se danes razglša:

Na italijanski fronti nobeni posebni dogodki.

V Albaniji pričel je pred tremi dnevi sovražnik severno Buata in v zgornji dolini Devoli zopet svoje napade. Razum krajevnih omahovanj se mu ni posrečilo nikjer, zadobiti dobička. Boji trajajo. Med kolenom Semeni in morjem vrinili so naši poizvedovalni oddelki na večih mestih v italijanske črte.

Šef generalštaba.

Popolni uspeh nemškega orožja.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 22. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Aisno in Marno traja bitka v neizmanjšani ljutosti naprej. Kljub svojemu težkemu porazu dne 20. sunil je sovražnik pod vporabo svežih divizij in novo pripeljanih oklopnih vozov vnovič z ljutimi napadi proti našim črtam; njegovi napadi so se izjalovili. Vjetniki pričajo o težkih izgubah sovražnika. Tudi včerašnji dan je vodil zopet do novega popolnega uspeha nemškega orožja.

Med Aisno in južno od Hartennesa uvodil je najmočnejši bobenski ogenj zgodaj zjutraj infanterijske napade sovražnika. Južno-zapadno Soissons-a in južno-zapadno od Hartennesa zlomili so se že pred našimi črtami. Severno od Ville Montoire vrinili so deli sovražnika mimo-grede čez cesto Soissons-Chateau-Thierry. Naš protinapad ga je zopet popolnoma vrgel. Tudi Ville Montoire in

Tigny žareči točki boja, katerega so uspešni protisunki v našo korist končali. Na večer so bili ponovni sovražni napadi južnozpadno Soissons a že v svoji pripravi zadeti. Kjer so še prišli do razvitka, tam so se krvavo zlomili.

Obojestransko Ourcq sunil je sovražnik večkrat zaman proti našim črtam. Po dovozu svežih čet napadal popoldan iz nova. Po težkem boju dovedli so protisunki napad sovražnika obojestransko Oulchy le Chateau do izjalovljenja.

Severno in severovzhodno od Chateau-Thierry otežkočile so naše v prednjem polju puščene čete nasprotniku približevanje do naših črt. Šele proti večeru prišlo je tukaj do močnejših napadov, ki so se pod težkimi izgubami za nasprotnika zlomili.

Na Marné-fronti artiljerijska delavnost. Med Marno in Ardre nadaljevali so Angleži in Francozi svoje napade; bili so krvavo zavrtnjeni.

Armadne skupine vojvode Albrechta. Uspešni sunek v sovražne črte pri Ancre Viller.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 23. julija. Uradno se danes razglša:

Na italijanskem bojišču artiljerijski boji menjajoče se sile.

Na albanski fronti nadaljeval je sovražnik svoje napadalne poskuse obojestranski zgornjega Devoli; bili so odbiti.

Šef generalštaba.

Odmor bitke na zapadu.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 23. julija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Angleški oddelki sunili so na večih mestih fronte proti našim četam. Bili so zavrtnjeni. Artiljerijska delavnost oživela je zvečer na novo.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Na bojnih frontah nastopil je časovno mir. Južno Aisne sovražnik včeraj svojih napadov radi težkih izgub ni ponovil. Tudi artiljerijski boj je tukaj na moči popustil. Obojestransko Ourcq in med Ourcq in Marno vodil je sovražnik skoraj v vseh oddelkih ljute delne napade. Bili so zavrtnjeni. Južno Ourcq dovedel jih je naš protisunek k izjalovljenju. Sovražni oddelki ki so obojestransko od Jaulgonne v naše stražne postojanke ob Marni vdrl, so bili s protisunkom na reko nazaj vrženi. Krajevni boji južno-vzhodno in vzhodno Reimsa.

Včeraj je bilo 52 sovražnih letal in 4 pri-trjeni baloni sestreljenih. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 42. in 43., lajtnant Billik svojo 26., lajtnant Bolle svojo 25. in lajtnant Bibbard svojo 20. in 21. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Vojna na morju.

16.000 brutto-register-ton.

W.-B. Berlin, 18. julija. (W.-B.) Iz močno zavarovanega spremstva so naši podmorski čolni v Srednjem morju štiri parnike z okroglo 16.000 brutto-register-ton potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet 14.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin 20. julija (W.-B.) V Srednjem morju potopili so naši podmorski čolni tri parnike od 14.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Veliki parnik „Vaterland“ potopljen.

K.-B. Berlin, 22. julija. (W.-B.) Amerikanski transportni parnik za prevažanje čet „Leviathan“, prejšnji parnik „Hamburg-Amerika črte „Vaterland“ (54.382 brutto-register-ton) je bil dne 20. julija na severni morski obali Irlandske potopljen. Na parniku nahajalo se je 10 do 13 tisoč mož, ameriškanski vojaki, ki so se vsi potopili.

Maršal Hötendorf.

Slika nam kaže maršala Konrada Hötendorf, ki je pred kratkim odstopil in bil od cesarja povišan v grofovski stan.

zendorf, ki je pred kratkim odstopil in bil od cesarja povišan v grofovski stan.

Govor Czernina o avstrijski politiki.

Bivši zunanji minister grof Czernin, eden najmarkantnejših in najboljših avstrijskih politikov, držal je v gosposki zbornici zanimiv govor največjega pomena. Razmotrival je jasno o nujni potrebi našega napredujočega približevanja k zvesti zaveznici Nemčiji. Govor pa je podajal tudi neodvisnim politikom in časnikom zadoščenje, da so imeli priliko, slišati iz ust poklicanega moža vse to, kar so zadnji čas o avstrijski zunanji politiki govorili in tožili. Grof Czernin je izvajal:

„Programatična izvajanja ministerskega predsednika Nemci v gosposki zbornici nismo sprejeli tako hladno zato, ker ne bi z njim soglašali, marveč zato, ker smo pač slišali sporočilo, a manjkala nam je vera. Vera namreč v jamstvo, da ima ministerski predsednik moč, da gre po tem težkem potu do konca. Imam vtis, da boleha naša politika poleg mnogo drugega na sistemu, da vodimo drug kurz v naši zunanji politiki in drugega v notranji. V zunanji politiki krmarimo hvale Bogu v nemškem kurzu. Glasom časniških poročil delamo zelo intenzivno na tem, da se zveza z Nemčijo izpopolni in poglobi. V notranjosti pa do zadnjega časa, ko se ministerski predsednik v silno težavnih razmerah kakor se zdi resno trudi, da zavzame jasen pravec, o kakem kurzu sploh ni bilo mogoče govoriti, marveč smo brez načrta jadrali sem in tja. Notranja politika, ki je v soglasju z zunanjo, se more opirati samo na večino, ki je po svojem bistvu nemška. Samo izločitev Galicije iz kompleksa avstrijskih dežel nas more odločno spraviti naprej.

Posledice neenakega kurza v zunanji in notranji politiki so četverne: Prvič jemlje omahujoča notranja politika Avstriji njeno odpornost. Drugič osrčuje taka politika naše sovražnike, ki odkrito delajo na notranjo revolucijo v monarhiji. V sedanji vojni more biti monarhija ali zaveznik ali pa sovražnik Nemčije, nikoli pa nevtralna. Za to govori — brez ozira na vse drugo — zemljepisni položaj monarhije. Zato je treba tendence, ki rujejo v notranjosti, energično zatreti v korenini. Tretjič škoduje naša notranja politika našemu zavezniškemu razmerju. Kako naj na primer v Berlinu verjamajo zatrive-

nju avstrijskega-ogrskega zunanjega ministra o trajnem zvestem prijateljstvu do Nemčije, če vidijo češko in jugoslovansko gibanje, če čitajo sovražne napade Slovanov proti vsemu, kar je nemškega in če nad vsem tem stoluje avstrijska vlada, ki obsega vse z enako in očetovsko nepristransko ljubeznijo. Tako ne pridemo naprej. Četrtrič pa škoduje notranja politika tudi naši mednarodni vlogi in našemu evropskemu vplivu na dosego svetovnega miru. Avstrija-Ogrska je za vlogo posredovalca naravnost ustvarjena. A samo pod pogojem, da vživamo popolno, neomejeno zaupanje Berlina. Samo če bo Berlin docela prepričan o naši brezpogojni poštenosti nasproti njegovim interesom, bo dovolil, da igramo na mirovnem koncertu prvo vlogo. Predpogoj tega prepričanja pa je, da vodimo tako notranjo politiko, ki za dolge dobe jamči, da bomo živeli v tesni zvezi z Nemčijo.

To me dovaja neposredno do Poljakov. Avstrijsko-poljska rešitev je mogoča samo v sporazumu z Berlinom. Ta pa mogočnega povečanja monarhije ne bo nikdar dovolil, ako ne bo imel trdnega prepričanja, da ostane Avstrija-Ogrska trajno njegov zvesti zaveznik. To je pa s slovanskimi načrti nezdržljivo. Stalne razmere v avstrijskem parlamentu se dajo doseči le tako, da se izločijo iz njega Poljaki in Ukrajinci. Potem je mogoča naravna večina. Na avstrijsko-poljsko rešitev nič več ne upam. Na vsak način pa bodo morali Poljaki v vprašanju odcepitve ukrajinskega dela Galicije spoznati, da kar je prav na Češkem, mora biti prav tudi v Galiciji.“

To so značilne in možate besede grofa Czernina. Prepričani smo, da najdejo v državi-zvestih krogih Avstrije prav krepek odmev. Vsak pošten in zvesti Avstrijec pa mora ta govor odobravati, kajti edina pot ki vodi našo monarhijo do blagostanja, je zvesta zveza z Nemčijo. Ista je tvorila in tvori tudi Avstriji nerazrušljiv temelj kulturnega in gospodarskega razvitka. Vsaka druga proti tem smotru vodeča politika je strupena in pogubonosna za Avstrijo. Zatreti se mora torej odločno vso češko in jugoslovansko veleizdajalsko gibanje ter vsi podli napadi Slovanov proti vsemu, kar je nemškega. Ko se to enkrat doseže in to se mora doseči, bodo naši zunanji sovražniki uvideli nedosegljivost njih demonskih načrtov in trajen mir ni več daleč, kajti v zvesti, solidarični zvezi in slogi Avstrije z Nemčijo vlada nepremagljiva moč, ki jo želé oslabiti jugoslovanski in češki veleizdajalci.

Politični utrinki.

Parlamentarni položaj.

Razprave v parlamentu niso prinesle nič kaj zanimivega. Mesec julij z svojo vročino upliva pomirovalno na poslance. V sredini pozornosti stoji odstop ministerskega predsednika viteza Seidler, kar je bilo že prve dni zborovanja pričakovati vsled nastopa Poljakov. Te dni začela se bo razprava o porazu na italijanski fronti in mislimo, da bo dovolj gradiva, da se poslanci temeljito te zadeve oprimejo in da se doseže kazni krivcem.

Konec tedna vrši se drugo čitanje začasnega proračuna in glasovanja. Ker je podal ministerski predsednik že demisijo ni za glasovanje več takega zanimanja.

Odstop dr. pl. Seidler in cesarjevo pismo.

Dunaj, 22. julija 1918. Ministerski predsednik dr. vitez Seidler je podal svojo demisijo. Demisija je bila sprejeta.

„Wiener Zeitung“ objavila je sledeče lastnoročno cesarjevo pismo:

Ljubi dr. vitez Seidler!

Izročili ste mi, skličujoč se na nastal parlamentarni položaj, prošnjo za odpust iz službe, kateri prošnji pridružili so se tudi drugi gospodje kabineta. V utemeljevanju svoje te prošnje ste opozarjali, da

si ne obetate za svoj trud zagotoviti v poslanski zbornici večino državnim potrebam uspeha, da pa obstojajo ovire edino le v Vaši osebi in v Vašem razmerju napram neki politični stranki, ki državnih potreb ne odklanja marveč bi bila pripravljena podpirati drugo, isto splošno smer zasledujočo vlado.

V teh okolnostih vidite sami v svojem odstopu predpogoj zadovoljivo razjasnitev parlamentarične situacije. Kakor mi je težko odreči se Vašemu nadaljnemu delovanju na mestu, ki ste ga opravljali pod najtežjimi razmerami v mojo najpopolnejšo zadovoljnost, se vendar ne morem odtegniti Vašim patrijotičnim pomislekom.

V namenu, da se vzdrži Vaša smer in zaupno razmerje napram onim strankam, ki so voljne se zastaviti za potrebe države s sodelovanjem ljudskega zastopstva, sem sklenil, da sprejemem v milosti demisijo celega kabineta in mu naročam, da vodi dalje posle, dokler se ne ustanovi nova vlada.

Eckartsau, 22. julija 1918.

Seidler m. p.

Karl m. p.

* * *

V zadnjem odstavku lastnoročnega pisma naglašam naš presvitli cesar, da ostane stari kurz v nadalje. To je tudi prav, kajti vlada mora se le na stranke naslanjati, ki ne zapustijo vlade in ji ne odklanjajo sredstev, kakor to dela jugoslovanska in češka struja. Na take elemente, ki jih smelo imenujemo državi sovražne, se vendar ne more ozirati. Močna roka in hudi bič nam manjka za take „poslance in zastopnike“ ljudstva.

Nov mož, baron dr. Hussarek.

Kot naslednika viteza Seidler imenuje se barona dr. Maks Hussarek. Poverjena mu je baje sestava uradniškega kabineta. V jeseni naj še se le napravi poskus, dati ministerstvu nekaj parlamentarnih članov, ki bi spadali nemški in poljski struji.

Hussarek imel je že konference z voditelji strank. Stališče posameznih strank napram programu Hussareka še ni jasno. — Hussarek je bivši naučni minister.

Razprava o ministerski obtožbi

se je v zbornici sklenila. Predlog češkega poslanca Stransky-ja bil je v posameznem glasovanju ovržen z 215 proti 162 glasovi. — Nadalje razpravljali se je zakon o priznanju draginjskih doklad učiteljem in v nejavni seji o vojaških dogodkih.

Jugoslovanski koncert ali politično-izzivajoči shod.

Iz Slovenske Bistrice se nam poroča: V nedeljo dne 21. julija vršil se je v „Narodnem Domu“ koncert, proti kateremu tukaj ne bi nastopali, če bi ne bil nosil značaja zgolj nacionalne izzivajoče prireditve, katera se je manifestirala v velikej jugoslovanske agitaciji duhovniških hujskačev. Ni bilo torej čuda, da je z vsakim vlakom došlo na stotine in stotine razgrajačev iz Maribora, Celja in Ptuja. Vsi so nosili trakove slovenske trobojnice, s katerimi so nas izzivali, češ da nimamo tukaj nič več za iskati, ter da je to njihova zemlja.

Priredili so tudi takozvani maškeradni pohod s slovenskimi znaki po mestu. Ker pa je po naključbi deževalo, zagrnili so se celo z zastavami slovenskih barv, iz zgolj vzroka, da bi nas izzivali do spopada. Mi smo se pa zadržali popolnoma mirni in nismo dali nobenega povoda do izgredev. Ostali smo hladnokrvni in jih nismo nadlegovali, čeravno so nosili gospodje „Jugoslovani“ revolverje z namenom, da jih pri priliki zamorejo rabiti. Ali zmotili so se. Dokazali smo zopet višjo omiko in kulturno prednost. Nam pra-

vim Avstrijecem se prireditve prepove, v katerih bi razpravljali o vojnem posojilu ali o poglobljenju zveze Avstrije z Nemčijo. Jugoslovani pa smejo v obče prirejati svoje protiavstrijske in antidinastične shode in demonstracije v obliki zabavnih prireditev... Ali so morda že vstvarili v Avstriji za Jugoslovane ter našemljene pope druge postave? Avstrijski državi je sicer že vse pripisovati. Prišli smo že tako daleč, da se pusti država od vsakega veleizdajalskega garjevega psa opljuvati, narkar ga pa še za plačilo pošteno dekorira...

O nasiljenosti napram jugoslovanskim listom

jadikuje hripava tetka, mariborska „Straža.“ Milo javlja, da je spet policija en jugoslovanski list „Jugoslovana“ ustavila. Da, da, časi občne veleizdaje so minuli! „Domovina“, „Slovenski Gospodar“, „Jugoslovana“, kaj lep venec čednih veleizdajalskih lističev dosegla je že usoda in drugi pridejo še na vrsto. Pri tem nič ne pomaga „jamranje“, da je le „Štajerc“ na fronto dovoljen, spokorite se in vse bo spet dobro! Da bi še se veleizdajalstvo od vladnih krogov in oblastij podpiralo, kaj tacega zamorejo si sedaj ob pasjih dnevih le še misliti Jugoslovani.

Kako so nastale češko-slovaške brigade?

„Reichspost“ prinaša sledeče poročilo grofice Nore Kinsky, ki je po naročilu „Rdečega križa“ delovala 2 leti v Rusiji:

„Le malo jih je prostovoljno pristopilo, večina jih je prisilila lakota. Čehi, Slovaki, „Jugoslovani“, Italijani iz južne Tirolske. Rumuni in Siebenbürgerci so bili internirani v vjetniških taboriščih pri Kijewu. Kmalu pa so jih odpravili v gozdove in silili: „Ali pristopiš k brigadi, dobiš plačo in hrano kakor ruski vojak, ali pa umreš lakote!“ Agitirali so posebno Čehi, ki so bili že nekaj let naseljeni v Rusiji. Malo jih je pristopilo; ko pa se je čez nekaj dni oglašil glad, so omagali in podlegli. Koliko od tisoč pa jih je vzdržalo. Nekateri so ostali stanovitni, toda ti so bili pravi mučeniki; mučili so jih Rusi in rojaki, lastni tovariši, ki so prestopili. Nikdo ni v Rusiji toliko trpel, kakor vojaki slovanske narodnosti. Zato so se v svojih domovnicah rajši zapisali za Nemce. Nadalje zatrjuje grofica, da so češki vojaki v Rusiji bili dobrodošli, medtem ko so morali trpeti drugi muke in lakoto.

Da se je pa Čehom, ki so cesarju in državi zvesti ostali ravno tako hudo godilo, se potrjuje od mnogih drugih strani. Tako se je godilo v Rusiji tudi cesarju zvestim Slovincem in Hrvatov.

Kje pa sta „Slovenski Gospodar“ in „Straža“? Zakaj tudi vidva ne grajata teh podlih in veleizdajalskih činov vajinih narodnjakov? Saj vendar „hlinita“ navidezno zvestobo do cesarja in države, in mečeta ubogemu in zapeljanemu ljudstvu pesek v oči. A v resnici pa stojita v službi veleizdajalcev in delujeta neumorno na peklenskem načrtu razkosanja naše slavne Avstrije. Ali vedi, zapeljano ljudstvo, vojaška oblast je prepovedala pošiljanje veleizdajalskega lista „Slovenskega Gospodarja“ na fronto...

Kako so trpeli cesarju in državi zvesti Slovenci in Hrvati v ruskem vjetništvu.

V hrvatski zbornici so razpravljali o zanimivem in nezaslišanem trpljenju onih cesarju zvestih Slovencev in Hrvatov, ki niso hoteli vstopiti v veleizdajalsko češko-slovaško brigado. V teh dejstvih se odkriva čudno „bratstvo“ slovanskih narodov. Zgodovina bo pričala, da v času, ko so v zaledju gotovi podli časnikarski in farški jugoslovanski hujskači hoteli zapeljavati ljudstvo v nakane sovražnega načrta, so naši ljudje v junški zvestobi in vztrajnosti trpeli za cesarja in ostali neomajno zvesti svoji prisegi. Jokaje nam pripovedujejo vojni vjetniki došli iz vjetništva, o neizmernih grozotah in mukah, ki so jih videli, kako so zločinski Srbi in drugi taistim, ki niso hoteli pristopiti k češko-slovaški veleizdajalski brigadi, iztaknili

oči, jih grozno mučili in pretepali ter končno v gnoju — zakopali. Na stotine in stotine cesarju zvestih vojnih vjetnikov je žalibog utonilo v Črnem morju, kamor so jih podli izdajalci pometali. Te uboge žrtve za avstrijsko misel — nam kličejo v opomin: **vstrajati v zvesti obrambi naše krasne Avstrije, ki edina zamore podati svojim narodom srečen dom in zaželjeno prihodnost...**

Bivši ruski car Nikolaj II. obsojen na smrt in ustreljen.

K.-B. Moskva, 20. julija. Bivšega carja so vsled obsodbe uralskega sovjeta 16. julija v Jekaterinburgu ustrelili. „Bjedneta“ poroča o usmrtitvi v sledeči obliki: „Vsled volje revolucijskega ljudstva je krvavi car najsrečnejše v Jekaterinburgu preminul. Živio rdeče nasilstvo!

Dekret izdan 19. julija razglša, da je celo premoženje bivšega carja, kakor tudi bivših caric Aleksandre in Marije in vseh članov carske rodbine, last ruske republike. Konfiscirane so tudi vse vloge carske rodbine, vložene v ruskih in inozemskih bankah.

Tragičen je torej konec tega s krvjo omadeževanega bivšega carja neizmerne Rusije in sokrivca te neiznosne svetovne vojne, ki je prelomil besedo napram našemu zvestemu zavezniku nemškemu cesarju, kateri je hotel preprečiti to strašno gorjé, češ, da ne bode mobiliziral, medtem ko je zahrbtno že izdal ukaz za splošno mobilizacijo. Vse na svetu se maščuje...

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Nevarno orožje. V Velikinedelji pri Ormoži sprli ste se dve ženski na polju. Marija Bratuša vrgla je v jezi srp proti nasprotnici, a zadela je neko begunko, ki je izkravela, predno da je prišla zdravniška pomoč iz Ormoža.

Osleparjena posojilnica. V posojilnico v Slov. Bistrici prišel je infanterist Potočnik in na knjižico, glasečo na 8550 K vzdignil 2000 K. Pozneje se je pokazalo, da je Potočnik iz vloge 5 K ponapravlil 8550 K. Potočnik je že pod ključem.

Ormož. Ponesrečeni letalec. Domačin, letalec Vtičar iz Huma pri Ormožu dospel je v soboto z aparatom v Ormož in ker ni funkcioniralo krmilo, padel je v sadonosniku bivšega tesarja Krainz na tla. Aparat se je zlomil, letaleca pripeljali pa so v ormoško bolnišnico. Ranjen baje ni težko.

Iz ruskega vjetništva vrnil se je ormoški trgovec Ernst Kweder, družnik trgovca Adalberta Perko. Srčen pozdrav v ljubi domovini! „Zum schießen“, kaj ne, drag nam znanec?

Konjice. Iz ruskega vjetništva vrnil se je c. kr. sodnijski oficial Georg Schiletz. Klub konjiških strelcev (Schützenklub) priredil je v to svrhu v gostilni „Zur Stadt Wien“ vesel večer. Dobrodošel v domovini!

Razno.

Cenjene naročnike, ki še niso poravnali naročnine za „Štajerca“ za drugo polletje, uljudno prosimo, naj jo **nemudoma** doposljejo, da ostane mogoče redno pošiljanje lista ter da se isto ne prekine.

Dragi čitatelji „Štajerca“ in somišljeniki! Vi, ki ste ohranili v Vaših srcih še domovinski čut, čitajte in razširjajte „Štajerca“ kot zastopnika in zaščitnika Vaših interesov in kot edino glasilo, boreče se proti peklenskim nakanam brezvestnih „jugoslovanskih“ veleizdajalcev, ki hočejo Vas in Vaše domovje na podli način izdati in razkosati deželo, ki je sto in stoletja tvorila srečo in veselje nerazrušljive naše Avstrije. Edino glasilo „Štajerc“ Vam vedno predočuje to perfidno in zlobno gonjo jugoslovanskih veleizdajalcev, ki stojijo neprestano v službi naših sovražnikov ter skupno z njimi delujejo nato,

da preprečijo, da ne bi zamogli žeti sadov te grozne vsiljene nam vojne, za katero smo toliko in toliko na krvi in blagu žrtvovali. Zavrnite torej vsakogar, ki vas hoče dovesti na limanice in povejte mu odločno, da smo složni v političnem boju ter da smo in ostajamo cesarju in državi zvesti štajerski Avstrijci.

Mrtvega sina v nahrbtniku domov prinesel. V bližini Colbriconna padli so v jeseni 1916 4 vojaki, strelci, in od tega časa ležali nepokopani v kraju, kamor je težko dospeti. Oče enega padlih iskal je z štirimi možmi v celi okolici sina in ga slučajno res našel. Pod italijanskimi utrdбами našli so 4 mrliče in po karti spoznali enega kot sina Pichlerbauerja. Ostanke sina pobral je v nahrbtnik in ga odnesel domov, kjer so potem pokopali ostanke na domačem mirodvoru. — Ubogi oče še gotovo ni nesel v nahrbtniku tako "težkega" bremena!

Matrace (žimnico) je skadil. Neki francoski list poroča, da se je neka gospodinja v Parizu malo začudila, ko je pri snaženju sobe zapazila, da je posteljna matrace prazna. Takoj imela je sum na najemnika sobe in ta je končno tudi priznal, da je radi pomanjkanja tobaka pokadil polagoma celo vsebino matrace.

Pomnožitev orožništva. Dunajski list „Zeit“ poroča, da se v kratkem pomnoži število orožnikov za 2900 mož, kar baje pomeni obremenitev države za nad 4½ milijonov kron.

Velika municijska tovarna Plane na Nemškem je zletela v zrak. Zgorelo je nad 300 delavk in škoda na materijalu in poslopjih je velika.

Mlatilni premog. Oni poljedelci, kateri še svoje potrebe o mlatilnem premogu niso javili, naj to v lastnem interesu nemudoma store. Naročila naj se pri občinskih uradih s prošnjo naprej pošiljatve na ces. kr. okrajna glavarstva, vpošljejo.

Kaj se namesto masti vse kupi. Voditeljica nekega sanatorija v okolici Dunaja kupila je od gotovega Osvalta Appelta večji lonec, v katerem bi morala biti mast ter je plačala za isto 3350 kron. Ali prepozno je dognala, da se je v loncu nahajala le tanka plast masti na pergamentnem papirju in pod istim druge tvarine, kakor cunje, en gladilnik, kamenje uteži in drugo. Appelt je zbežal.

Novela k kazenskemu procesu. Justični minister predložil je poslanski zbornici zakonski načrt za poenostavljenje postopanja v kazenskih zadevah. Izpremembe tičijo v zmanjšanju števila senatov, uvedbi postopanja pred posameznim sodnikom za manj kaznjiva dejanja, v izboljšanju prizivnega postopanja, v ureditvi pristojbin, v zmanjšanju pisarniškega dela i. t. d.

Najuljudnejši urednik je gotovo kitajski. To se razvidi, ako ti mora rokopis kot neporabljen vrniti. On ti piše: Z največjim veseljem in občudovanjem čitali smo tvoj rokopis. Kaj tacega še nismo čitali. Ako to ponatisnemo, dobimo povelje, si to kot vzor vzeti in nikdar kaj slabšega tiskati. Ker pa nam ni mogoče v naslednjih 10.000 letih kaj boljšega najti, moramo ti vrniti rokopis in prosimo odpuščanja.

Vojni očenaš. Oče naš, daj nam tri četrt kruha vsak dan in nasiti naše otroke. Odpusti nam naše dolgove in obrestuj jih s sedmimi odstotki vojnega posojila, da tudi mi odpustimo našim vojnim dobičkolovcem. Razsvetli naše oblasti, da spoznajo, kako se kaznuje vojne oderuhe na zemlji in kako hrepeni lačno ljudstvo po moki, krompirju in ne pelji nas v skušnjava obupa, temveč reši nas vsega hudega: kuge, lakote, vojske!

Za 60.000 kron blaga je bilo zadnjič v neki trgovini ukradenega. In vendar bi se lahko ta tatvina, enaka drugim mnogim, z zneskom K 5— preprečila. To je namreč cena za patentiran varnostni ključ „Viktoria“, ki brezpogojno onemogoči vlome z nepravim ključem ali vitrihom. Za dobiti v glavnem zastopstvu varnostnega ključa „Viktoria“ v Zagrebu, št. 26, Trenkova ulica št. 12, telefon 20—26. Mestna prodaja: Zagreb,

Ilica 20 Bazar-König in M. Drucker, Ilica 39, kakor tudi v vseh večjih trgovinah z železom.

Kaj nam je bolj potrebno, politika ali gospodarski razvoj?

Če čitamo jugoslovanske časnike, doni nam iz njih le politika, naperjena na preobrat cele države, na razkosanje dežel na najpodlejšo mednarodno hujskarijo. Niti besedice pa ne najdeš, kako bi se zamoglo doseči, da bi se zasigural mednarodni gospodarski razvoj naše domovine, zastonj iščeš le trohice mnenja, da bi bilo velikega gospodarskega pomena, če bi naroda, ki sta eden na drugega kot soseda vezana in odvisna opustila gospodarstvo slabujočo politiko. Čisto drugače je naše — kakor tudi nemških listov — načelo. Vedno povdarjamo, vedno stojimo na istem stališču, da mora naš narod opustiti pogubno politiko in se oprijeti več gospodarskega razvoja. Mi smo vedno mnenja, da eden narod drugega ne more ugonobiti, in kako že živijo Nemci in Slovenci stoletja in stoletja eden poleg drugega, tako bo ostalo še stoletja in stoletja — brez politike. In če gledamo v čase pred kakimi 25 leti! Mirno in složno bilo je vso prebivalstvo naših krajev, Nemci so obiskovali slovenske prireditve in Slovenci nemške. To se pa ni dopadlo takozvanim voditeljem, pravakom. Z vso vnemo začeli so ljudstvo hujskati in ga slednjič že tako daleč privedli, da je skoraj pozabilo na domovino, na cesarja, kakor posamezni slučajji kažejo.

Kam je pa privedla politika naše ljudstvo? Zaostalo je v gospodarskem oziru za nemškim. Poglejmo na naše sosede zgoraj od Spielfelda. Povsod najdemo lepo urejene sadonosnike z žlahtnim sadjem, že leta opazujemo, da obdelujejo polja s stroji, s stroji orjejo, s stroji kosijo, s stroji sušijo in preobračajo pokošeno travo, s stroji sejejo, mlatijo. Tam je prvi gospodar, družina in polje, potem še pride časnik in ta je le kak gospodarski, ki prinaša le toliko o politiki o vojski, o najnovejših dogodkih, da je čitatelj vedno dovolj podučen. A pri nas? Tukaj igra glavno ulogo politika, a gospodarstvo je deveta briga. In dokler se to ne bode spremenilo, tako dolgo ne bode pri nas posebnega zanimanja za gospodarski napredek. Mi smo za gospodarski razvoj ljudstva, naš list je pravi kmečki list, njega se oprimi slovensko ljudstvo, drži se gesla, da je gospodarski razvoj prva, a politika ti bodi zadnja briga. V tem znamenju se bodeš ojačilo, in to ti bode dalo moč, otresti se docela jugoslovanskih zapeljivcev. Dalo ti bode zasluženi ugledne samo ožje domovine, ampak tudi svetovni ugled. Dokler se pa bodeš valjalo v politiki brezvestnih hujskačev, bodeš želo le pomilovanje in gospodarski prišlo boš na — kant.

Gospodarske stvari.

Kaj mora vedeti vsaki kmet o zbiranju gnoja ter gnojnice in o ravnanju z njima.

Po Leopoldu Stockerju.
S čim se hrani rastlina?

Prej, ko se govori o oskrbovanju hlevskega gnoja je treba pojasniti, s katerimi redilnimi snovmi se hrani rastlina, katere od teh se nahajajo v hlevskem gnoju in pa zakaj vsaki kmet tako zelo ceni ta gnoj. Najvažnejše redilne snovi, ki pridejo v poštev so: dušik, fosforova kislina in kali. Najvažnejše so pa zategadelj, ker jih rabijo rastline v večjih množinah, v zemlji jih pa večinoma najbolj primanjkuje; podajati jih je treba v gnoju. Ona zaloga, ki se nahaja v zemlji kot zaloga sama za-se, navadno ne zadostuje. Glede dušika dela le ena skupina rastlin izjemo, da si prisvaja istega naravnost iz zraka, da ga ne zahteva v gnoju. To imenitno lastnost imajo metulnice, h katerim spadajo detelje, grahorice, fižol, grah i. t. d. Omogočijo jim to bakterije v malih gomiljih, kakršne pozna vsak kmet n. pr. na koreninah detelje, graha i. t. d. Neizrečno majhne rastlinice bakterij teh gomeljcev imajo posebno zmožnost sprejemati dušik iz zraka in ga oddajati gostitelju, na

katerega koreninah sede in ki jih zato zalaga z drugim potrebnim živežem. Metuljnice pomnože z ostanki svojih korenin in strnišča dušik dotične zemlje, zategadelj se za njimi dobro počutijo njim sledeče rastline. Vse druge rastline zahtevajo dušik od zaloge v zemlji ali gnoja.

Živinski gnoj vsebuje vse snovi, katere potrebuje rastlina; zategadelj je živinski gnoj popolni gnoj. Fosforove kisline je pa v njem v razmerju s kalijem in dušikom vendar premalo. Hlevski gnoj pa ne učinkuje edino z redilnimi snovmi, temveč tudi s precejšnjo množino humusa (sprstenine). Slednja napravi težko zemljo bolj rahlo, peščeno bolj zvezno; zemlja se po njej bolj ogreva, postane bolj živa in godna. Vsled tega skupnega učinkovanja je hlevski gnoj za uspešno pridelovanje naših kulturnih rastlin neobhodno potreben. Samoumevno je torej, da se mora skrbeti, da ne izgubi preveč na snovi in vsebini. Popolnoma opravičeno se trdi:

Gnoj pomeni žito in krmo.

Čim več redilnih snovi je v gnoju in čim več ga zamoremo podajati, toliko večji bode pridelek žita, krompirja, pese in krme. Pravilno nabiranje gnoja in pravilno ravnanje z njim pomeni toraj povišanje dohodkov.

Zalibog je večinoma spravlanje in oskrbovanje gnoja zelo površno, nepopolno. Avstrijsko kmetijstvo ima zategadelj vsako leto izgube mnogo milijonov kron vrednosti. Ako se v tem oziru kaj izboljša, tedaj bodo ohranjene vsakemu gospodarstvu velike množine rastlinskih redilnih snovi. Skrajni čas je že vendar, da se najširši kmetijski krogi vendar enkrat seznanijo z načeli prave uporabe hlevskega gnoja.

Sedaj v vojni je težko dobiti umetnih gnojil; hlevski gnoj ima torej toliko več pomena. Zmanjšalo se je pa tudi število živine in krmi se slabeje, toraj je koliko bolj potrebno, da se te manjše množine gnojilnih snovi v hlevskem gnoju in gnojnici toliko skrbnejše zbirajo in varujejo izgub. (Dalje sledi.)

Loterijske številke.

Gradec, 17. julija 1918:	6, 14, 55, 82, 69.
Dunaj, 13. julija 1918:	26, 60, 50, 56, 30.
Trst, 24. julija 1918:	74, 54, 29, 49, 7.
Linc, 20. julija 1918:	54, 80, 50, 58, 38.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne prepove drugih sličnih listov.

Trčan med (Schleuderhonig) ku- puje vsako množino od čebelarjev **Pavel Šega**, Gradec, Grazbachgasse 30. 348

Pridni viničarski ljudje 3—4 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na **Rudolfa Blum**, pokrivalna in kleparska trgovina v Mariboru, Carneristrasse 22. 347

Malo posestvo, na katerem se redi lahko ena krava, v raveni, z lesenim poslopjem, cena 8000 K. Naslov se izve pri „Štajercu“. 343

Učno mesto za absolviranega učenea meščanske šole v večji manufakturni ali spece- rijski trgovini se išče. Ponudbe pod „Dobro učno mesto“ na upravo „Štajerca.“ 346

Ženitno ponudbo

Mož srednje starosti, sedaj doma, z lepim premoženjem, sam, se želi seznaniti z deklino ali gospodično iz Spodnje-Štajerske, ki je dobro izurjena v kmečkem gospodarstvu. Naslov se izve na uredništvu „Štajerca“. Vse drugo pismeno. 345

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 24. julija. Uradno se danes razglša:

Na italijanskem bojišču nobeni posebni dogodki.

Na albanskem bojišču so naše vrle čete trajajoče napore sovražnika, naše črte v Devoli-odseku predreti, v žilavem protidporu preprečile.

Šef generalštaba.

Brezuspešni napadi Francozov in Angležev.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.B. Berlin, 24. julija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Živahna artiljerijska delavnost severno Lyse, pri Arrasu in Albertu. Na zapadnem bregu Avre sunil je Francoz z krajevnimi napadi pri in južno od Mailly mimogredoč do Avre. Naš protinapad uredil je zopet položaj in je odbil proti večeru na Mailly in severno od tega delne napade nasprotnika.

Med Aisno in Marno nadaljeval je sovražnik včeraj po pritegnitvi novih divizij svoje skupne napade. Armada generalobersta v. Boehn dovedla je večkrat ponavljajoče naskoke sovražnika do izjalorjenja. Francozi in Amerikanci imeli so zopet najtežje izgube.

Med Monant in Hartennes naskakoval je nasprotnik petkrat zastoj. Obojestransko od Villemontoire zadobil je mimogredoč nekaj ozemlja. Naš protinapad vrgel ga je čez svoje izhodne črte nazaj. Villemontoire se je nazaj bežečemu in v gostih množinah naše artiljerije obstreljevanemu sovražniku zopet iztrgalo. Severno Qurq-a razbil je naš uničujoči ogenj sovražne napade v svoji pripravi in pri svojem prvem naskoku. Oklopnih vozovi, ki so naše črte predrl, so bili sestreljeni. Infanterija, ki jim je sledila, je bila v protisunku vržena. Tudi med Qurq in Marno boreče se čete zavrnile so močne sovražne napade že pred njihovimi črtami. Od višine severovzhodno od Roncourta in iz gozda od Chatelet vrgli smo sovražnika v protisunku zopet nazaj. Popoldan vršili so se le še delni sunki. Nasprotnik je bil zavrnjen.

Južno-zapadno Reimsa trajali so po dnevu težki boji. Med Marno in Ardre sunil je sovražnik večkrat zastoj k ljutim delnim napadom. Severno Ardre metal je Francoz med belimi in črnimi četami tudi Italijane in Angleže v boj.

Napad v pripravi uspešno zadetih Italijanov je prišel le slabo k razvitku in je bil hitro sestreljen. Tudi Francozi in Angleži so bili po večkratnih bridkih bojih in deloma skozi protisunke odbiti.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zadnje ure bivšega carja.

Zasebno poročilo iz Jekaterinburga vsebuje sledeče podrobnosti o zadnjih urah bivšega carja: Dne 1. julija ob 5. uri zjutraj so carja vzbudili. Prišla je patrolja, obstoječa iz enega podčastnika in 6 mož. Velevali so carju, naj se obleče ter so ga peljali v neko dvorano, kjer mu je bil sporočan sklep „rudečega nasilstva“. Na smrt obsojenemu se je milostnim potom dovolilo še tri ure, da se lahko poslovi in svoje zadnje uredbe ukreni. Car je bil pri oznanilu sklepa popolnoma miren. Potem so ga prepeljali zopet v svojo sobo. Eksekucija je bila določena za deveto uro. Car se je vrnil v svojo sobo in se je tam zgrudil na stol. Po preteku nekaj minut je zahteval duhovnika, kateri je tudi takoj prišel, da ga v zadnjih urah še tolaži in spove. Ko se je car poslovil, ostal je z duhov-

nikom sam v molitvi. Potem je zahteval papir in je napisal tri kratka pisma. Medtem je bila ura devet. Patrolja je prišla, da popelje carja na pozorišče smrti. Hotel je vstati, a se od same slabosti ni mogel več vzdigniti, tako, da mu je moral duhovnik in vojak pomagati. Od njiju peljan, zamogel se je po stopnicah komaj pregibati in se je med potjo enkrat zgrudil. Na pozorišču smrti pa ni več mogel stati po konci in so ga mogli ob drevo nasloniti. Duhovnik in vojak sta stopila v stran. Hotel je še nekaj govoriti ali zaklicati, vzdignil je roke, a že je počila salva ter se je smrtno zadet zgrudil na tla... Tako je končal nekdanj mogočni car neizmerne Rusije svoje življenje. Sodba je bila končana.

Dr. baron Hussarek-a

imenovanje za ministerskega predsednika je že za danes pričakovati. Položaj je pa še skoraj bolj zmeden, kakor je bil ob predsedništvu Seidlerja. Je pač križ, naša zbornica in naša politika vedno boleha na — avstrijski bolezn. (!)

General Sawow.

General Sawow.

Slika nam kaže znanega bulgarskega generala Sawow-a.

Nakup konjev.

Lastniki konj, ki želijo prodati konje (od leta 1918 z ali brez evidenčnih listov), lahko iste vsak čas v pisarni konjskega evidenčnega oficirja v Mariboru v prodajo ponudijo. 356

SADJE

Črnice, maline in kopine proti pristavi sodov kupuje 357

sadno eksportno podjetje Gradec 13

NB. Kupuje tudi sode. 357

Gobe (Herrenpilze)

suhe, kupuje po najboljših cenah 358

Franz Kraut, Pliberk.

Gospodski Auto turen-voz „Opel“

50 PH, s štirimi sedeži, malo rabljen, brez gumija, se poceni odda. 359

Franz Kraut, Pliberk.

Ne izognite se nepazljivo našim pohvalam in zahtevajte prošpekt za vojno-zavarovalno posojilo z enkratno premijo. Idealna naloga glavnice. Glavno poslovno mesto „Ankerja“, Gradec, Rauber gasse 20.

Podčastnik.

28 let star, se že seznaniti v svrhu poznejše ženitve gospodično, kateri bi imela veselje d gostilne. Pisma s sliko pod „Kellner 323“ m upravo „Štajerca.“ 35

Dekleta pozor!

Trije fantje, kmečki sini, od 21. do 23 let stari, vsi trije tudi učeni obrti, se želijo seznaniti z dekleti od 18. do 24 leta, katere bi imele večje premoženje ali posestvo. Tudi vdove niso izključene sicer primerne starosti, zmožne samostenskega ali tudi dobro če nemškega jezika. Prosi se tudi za sliko, katero se na zahtevo vrne. Le resne ponudbe se vzamejo v poštev.

Naslov: Anton Štebih, Alojz Krajnc, Jožef Fekonja, pošta Juršinci pri Ptuj. 35

Barve za štofe!

črna, temnoplava, temnorujava, temnorudeča, temnozelena in temnosiva 35

za samo-barvanje

platna, volne in žide

v zavitkih z porabno nakaznico a 50 vinarjev. Pošiljatve na zunanjo franko proti naprejpošiljatvi zneska priporoča

H. Billerbeck, Maribor, Herrengasse št. 29

Kupim eno dobro trivrstno harmoniko, tudi imam eno kolo (bicikel) na prodaj. Vprašanja Jos. Horvat poleg kopališča v Ptuj. 353

Kovači za izdelovanje sekir

ki znajo na Schmidt-skih kladvih dobro luknjati in kovati, najdejo pri zelo visoki plači na akord in prostem stanovanju stalno mesto. Zaloga življenskih sredstev v hiši. Ponudbe pod „Kolumbushütte“ v Rušah (Maria-Rast.) 352

Rana zelenjava

fižol v stročju, zeleni grah, kumarje, verzote (Kohl), rano zelje, karote

kupuje v vsaki množini

„Carinthia“

vnovčevalnica sadja in zelenjave

Treibach, Koroško

in prosi ponudbe od trgovcev in pridelovalcev. 354

Schriftleiter

für das in Pettau (Untersteier) in slowenischer Sprache erscheinende Wochenblatt „Štajerc“ wird gesucht. Anträge an den Preßverein „Stajerc“, Pettau

Zagotovljen uspeh
Iščero zabvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa
dobite pri rabi 303
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost.
hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 5.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 10.—.
Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatajeleni“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria Drogeria.“

Pege

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo zamčeno, ako se rabi izkušen **dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour.** Popolnoma neškodljivo sredstvo. Za poskus 2 kroni 50 vin. Velika doza 5 kron. **Dr. Rixovo biserno mleko (Perlenmilch)** tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 5 kron. — Pošilja se direktno od

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium, Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloge so v Mariboru, Lekarna k angelju varuhu: lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adrija“. 302

Poziv!

Podpisani naznanjam naročnikom sodov, naj svoj les za sode v tem času v izdelovanje prinesejo, ker bi v jeseni težko bilo, sode v kratkem času izvršiti. Obročje za sode dam jaz na razpolago ter se računam izdelovanje po zmernih cenah. **Kupujem tudi vsakovrstni les za sode in ga plačujem po najboljših cenah.**

Imam tudi pilke za sode na prodajo.

JOHANN STEUDTE
sodar, Ptuj. 320

„VICTORIA“
zak. zavarovana
varstvena zapora.

Ključalnica v ključalnici!
Svetovni patent! Senzacionalna iznajdba!

Vsako vdrje z nepravim ključem onemogočeno. — Se da takoj in lahko pritrčiti na vsako ključalnico. — Navodilo k vsakemu ključu zastoj. — Vkljub neprecenljivih prednosti čudovito ceno.

Cena vsaki garnituri:
Za vrata (z dvema ključema) K 8.—, s pošto K 9.—
Za vrata (z dvema ključema) ponikljano K 9.—, s pošto K 10.—

Za omare miznice itd. svetlo K 8.—, po pošti K 9.—
Pazite na znamko in zavrčajte ponaredbe. Razpošilja se samo proti vpošiljati denarja naprej. **Iščejo se zastopniki!**

„VICTORIA“ izvornica varnostnih ključalnic in zaklepov
Generalno zastopstvo:
„Victoria“ Zagreb št. 26, Trenkova ul. 12, (Hrvatsko) Telefon 20—26. — Mestna prodaja Bazar König, Ilica 20 in M. Drucker, Ilica 30, kakor tudi v vseh večjih trgovinah z železom. 335

Zastopniki in zunanji uradniki.

Od ugledne zavarovalne družbe išče se proti dobrim pogojem in pri sposobnosti tudi proti stalni plači 321

pridne sodelovalce.

Kot glavni poklic, kakor tudi postranski poklic za uradnike, učitelje, popotnike itd., kakor za osebe vseh slojev pripravno. Namesti se lahko tudi dame, ter se izuri in vpelje tudi začetnike. Ponudbe tudi iz dežele zaželjene. Tajni posredovalci se pod strogo diskretno dobro plačajo. Oferte pod „Lohnende Stelle“ na upravo „Štajerca.“ 321

Lesni delavci

moški in ženski, za podiranje mehkega lesa pri dobri plači in prostem stanovanju. Pri sposobnosti bogat pridatek na živilih. **Tovarna vžigalic Maria-Rast.** 337

Najlepši spomin!
Doprsna slika v naravni velikosti se Vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 22.— Prosim naročila na **Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25.** 120

Raztrgane nogavice in zokni

se brezhibno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavno zavarovano. Mnogo priznalnih pisem. **Brüder Slawitsch**, sprejemno mesto I. mariborske popravljalne delavnice za nogavice in zokne, **Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15.** 96

Gospe in gospodje

iz družbe imajo priložnost patrijotično delovati, to je nabirati vojna posojila skozi vojno-posojilna zavarovanja. Izredno ugodno. Glavna poslovalnica „Anker“, Gradec, Raubergasse 20. 243

Vreče

plača najboljšo **Jagoda, Gradec, Mariahilferstrasse 8, Kosakengasse 3.** 316

Štopeljne (steklenične zamaške)

Plačam za nove steklenične zamaške za kg K 90.—
Stare štopeljne (cele, nobeni rečni zamaški) za kg K 55.—

Prevzamem iste brez poprejšnje ponudbe proti povzetju. Pridem tudi, da jih prevzamem. Dopisi na

Jagoda, Gradec, Mariahilferstrasse 8, Kosakengasse 3. 317

Priden viničar

ali viničarice sprejmejo se takoj pod ugodnimi pogoji, tudi v jeseni, pri **J. PRSTEC, Zgornja Pulskava.** 338

Viničar

za srednje Haloze se sprejme proti dobremu plačilu in pridatku živil. Naslov pove uprava „Štajerca.“ 326
B. Klein, Gradec I. (Graz I.) Postfach 57.

Išče se poletno stanovanje

v okolici Ptuja za eno družino (1—2 sobi s pohištvom, z kuhinjo ali priliko kuhanja). Možnost prehrane je predpogoj. Od 1. avgusta 1918. Naslov pove uprava „Štajerca.“ 349

Majhno posestvo

z njivo in vrtom se sprejme v najem, ali išče se viničarijo za tri delavske moči. — Naslov pove uprava „Štajerca.“ 344

Ura na napestnik z varstvom stekla
ponikljana K 30.—, 40.—, 60.—, 80.—, 100.—. Iste z varstvom stekla K 2.—, radij K 10.— več. Žepne ure K 30.—, 40.—, 60.—, 80.—, 100.—. Budilniki K 24.—, 30.—, 40.—, 50.—.
Razpošiljatev od Dunaja proti pošiljati zneska skozi **Maks-a Böhnel,**
Dnnaj, IV., Margaretenstrasse 27/Odd 51.
(Tovarniški cenik proti vpošiljati 1 krone franko.) 260

Podplatne zaščitnike (Sohlenschoener)
iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev K 1.50, za srednje čevlje K 2.20, za največje čevlje K 3.20. Pod etniki za gospe, zamčeno prve kakovosti z k tem spadajočimi vijaki 30 mm, za tucat K 12.—, 32 mm K 15.— za tucat. Posebno močni podplatni zaščitniki za 1 kilogram K 40.—, srednjevrstno blago K 30.—, bolj tanko blago K 20.—. Razpošilja na drobno in debelo proti povzetju ali proti pošiljati zneska **B. KLEIN, Gradec, I., poštni predal 57.** 331

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, godbenem blagu. Violine po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dvevrstne harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hans Konrad, c.** in kr. dvorni liferant **Brüx št. 1740 (Češko).** 52

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5.—, družinska posoda K 9.—. Prašek (štupa) 3 K. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljalni svote ali povzetju na naslov: **Apotheker Ulmer Paratol-Werke in Budapest VII/20., Rózsa utca 21.** 472

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in reparirane. — Nikel ali jeklo K 25,— 30,— ali 35,—. Z radium svetilom K 30,—, 35,—, 40,—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. **Prva fabrika ur HANNS KONRAD, c.** in kr. dvorni liferant **Brüx Nr. 1503 (Češko).** Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Vsaka žena čitaj moje velezanimivo navodilo za moderno negovanje

PRS

Najboljši nasvet pri mehкости in slabosti prs.

Pišite zaupljivo na **Ida Krause, Preßburg, (Ogrsko), Schandstrasse 2, Abt. 109** Ne stane ničesar! 157

jabolčnico in sadni jesih kupi trgovina Brüder Slawitsch, Ptuj. 562

Pristavnik (Schaffer)

tudi vojni invalid, skrben in razumen v poljedelstvu se sprejme takoj v stalno službo. Izpraznjeno je tudi mesto za dobrega, zanesljivega lovca, ki bi imel nadzirati tudi gozdna dela.

Plug za obsipanje krompirja in koruze (Planet) in kosilni stroj se takoj kupi. — Ponudbe je nasloviti na **graščinsko upravo v Josipdolu, pošta Ribnica na Štajerskem.** 328

Pege

Za odpravo peg se raznovrstna sredstva rabi. Vsa ta sredstva temeljijo na istem principu, da se pege s sredstvom blede napravi. Ta način je napačen. Ako se hoče pege odpraviti, potem ne zadostuje izbledenje, ker iste pri odmoru v rabi dotičnega sredstva se zopet pojavijo. Mora se jih torej popolnoma uničiti. Umetna odprava peg, flekov in mileserjev je le mogoča s tako zvano **Santo-kremo**. Obraz se vsak dan s to kremo namaže in potem s **Santo praškom** izmije. Pege se s to senzacionalno kremo v kratkem času popolnoma odpravi in pokaže lepi, belo-rdeči teint. Ta krema je po navodilu univ. profesorja dr. Hager napravljena. Postavno varovana je tudi danes edino garantirano učinkujoče sredstvo ter popolnoma neškodljiva. Ena doza zadostuje popolnoma. Cena 5 K. Po pošti 95 h več. Vsaki kremi se priloži navodilo ter vrečica praška za stonj. Diskretna razprodaja. Se dobi po pošiljalni svote v pisemskih znamkah, po poštni nakaznici ali po povzetju **J. Kukla, Prag, Perlgasse 31.** 155

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.
Čas za kopanje: ob delovnih dnevih od 11. ure do 12. ure popoldne (vlaganje je od 12. do 1. ure zvečer) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne
Kopelj s vodo iz vrta, voda iz "Brauhaus" v g. št. K. 70

NADOMESTILO MILA
za pranje perila, izborno peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—
Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. **Belo mineralno milo** za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—. **Nadomestek za toaletno milo** v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—. **Toaletno milo** s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 kosov K 18.—. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.
Izvozno podjetje **M. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinjska ulica 3. III., telefon 23-27.** 203

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil
v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, vozniht plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5.—. Na bojišče le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113** 56

CUNJE vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanke, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odeje, kocne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kože zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah 51
M. Thorinek & Co., Celje
Trgovci in krošnjariji dobijo posebne cene.

100.000 hvaležnih odjemalcev zamore potrditi, da naš **uničevalec korenin „Ria-balsam“** v treh dneh odstrani kurečja očesa, bradavice in trdine kože. Uspeh zajamčen. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tub 11 K. **Zobobol** odstrani „Fides“, ne samo pri vutih zobeh, ampak tudi pri revmatičnem zobobolu, kjer druga sredstva nimajo nikakega uspeha. Če ne pomaga, denar nazaj. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tub 17 K. Ni ga več zobnega kamna, ne neprijetnega duha iz ust. **Snežnobele zobe** zadobite pri rabi „Xiris“, zobni fluid. Učinek takoj. Cena 3 K, 3 steklenice 7 K.
Podgane in miši zginejo po rabi podganske smrti (Rattentod.) Če brezuspešno, denar nazaj. 1000 zahvalnih pisem. Cena 4 K, 3 škatljice 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke uniči dosledno „Thiera.“ Cena 3 K, 3 škatljice 7 K. Prah za mrčesje 2 K.
Kemeny, Kaschau (Kassa) Madžarsko (Ungarn). Postfach (poštni predal) 12/C-72. 279

„Asanol“ 200 500 kron
ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. varovan) ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.
„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“
je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdajs, Ljubljana, Zelnarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov. 500 kron
Vam plačam, ako moj iztrebnik korenin **Ria-balsam** Vaša kurja očesa, bradavice in t. do kožo ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posode garancijskim pismom K 7. 8 posodice K 5.50, 6 posodice K 8.50. Stotero zahvalnih pisem. **Kemeny, Kaschau (Kassa) poštni predal 12/614 (Ogr.)**

Miši-podgane-stenice ščurki
Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; ščurke K 4.50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalni moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.— sem spadajoči razpraševalec K 1.20; tinktura proti ušm pri ljudeh K 1.50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolne pri pseh K 1.50; prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalni stilin) K 3.—. — Pošilja po povzetju. Zavod za pokončevanje mrčesa **M. Jünker, Zagreb 12, Petrinjska ulica 3.**

Čudežno ročno šilo
samo K 4.90, šiva kar najhitreje kakor šivalni stroj štep-štihe. Najboljša iznajdba, s katero za moreš usnje, raztrgane šolnje, konjsko opravo, odeje žaklje, kakor vsakovrstne štofe in obleke sam zakrpati in zašiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Garancija za rabljivost. Cena kompletne ročne šila s cvirnom, 4 različnimi iglami in navodilom en kos K 4.90, 3 komadi K 13.50. — Pošilja se po poštnem povzetju po **M. Swoboda Dunaj III/2, Hiesgasse 13.** 27

Žitni ročni mlin
(postavno varovano) Moj originalni žitni ročni mlin z masivnim hrastovim odrom, železno škatljo, lomilcem in vijakom, primeren za grobo šrotanje in fino mletje vsake vrste žita, je ednostavno ali trajno izpeljavo, ploščice za mletje se dajo izmenjati, je iz utrjenega materijala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. **Model 4** z ročno kurblo za majhen obrat, teža 7 kg K 100.—. **Model 5** z ročnim kolesom za večji obrat, teža okroglo 12 kg K 120.—. Rezervne mletvene ploščice K 14 za par. Masivno stojalo iz lesa ali železa s predalcem K 80.— posebej. Razpošiljatev iz Dunaja proti povzetju 20 K kot podatek, ostanek proti povzetju po generalnem zastopstvu: **Max Böhnell, Dunaj, VI. Margaretenstraße 27. Odd. 51.** 261

Med. Dr. Th. Zirngast
ordinira od 9.—11. in od 2.—4. ure v **Mariboru ob Dr. Magdalenenplatz 3/I.** 342

Vsak svoj lastni reparater!
Moje **Lumax** ročno-šivalno šilo šije štep-štihe kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, štofe za šotore, hle, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvirnom, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4.30. 2 kosa K 7.50, 3 kosa K 12.—, 5 kosov K 18.—. Razpošilja poštine prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poština ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po **Johanu Jellenz, trgovina usnja v Celju.** Naprej-prodajalci dobijo rabat. 32